

Nýtir hævdið og kontrabók

Í dag, 21. júlí 1999, hefur Friðborg Danielsen starvast í Krambúðini hjá Thomsen á Tvøroyri í 50 ár og hefur havt 3 ættarlið sum stjórnar. Mangt er broytt hesi árin, tó at Krambúðin, ið eisini er fyrrverandi Kgl handil, ikki hefur verið fyrri stórvegis broytingum. Friðborg byrjaði 21. júlí 1949 og var tá 19 ára gomul, men fylti 20 ár í september, sama dag, sum Christian Kongur 10., so fólk hava fyrri at siga við Friðborg, at hon er so kongalig.

DAGFINN OLSEN

Í dag hefur Friðborg Danielsen starvast í handilsvirkinum hjá Thomsen á Tvøroyri í fimti ár. Krambúðin hjá Thomsen á bryggjuoknum á Tvøroyri er kanska ikki so nógv merkt av tíðarinnar tonn. Har var fyrri Kgl handilin og síðani krambúð. Og at trína innar, er næstan sum at vitja eitt fornminnisavni.

Men tá ein, sum Friðborg, hefur staðið í handli í 50 ár, so eru tað tó ikki smávegis broytingar, ið eru farnar fram.

- Ja, mangt er broytt. Í byrjanini var fiskavasking og fiskurturking. Tá eg byrjaði, vaskaðu tey fisk eystan fyrri krambúðina og síðani saltaðu tey fiskin. So bóru mannfolki fiskin niðan á fiskaplássio omanfyri krambúðina. Tá hann hevði ligið so og so leingi, varð hann stáplaður, greiðir Friðborg Danielsen frá.

- Tá veðrið var til tað, so varð breitt út á fiskaplássio. Var ov nógv sól, so komu tey aftur at breiða yvir stertin á fiskinum, tí tað var sjálvsagt veika staðið á fiskinum. Tá tey skuldu koma aftur, so varð ringt við eini klokku ella flagg varð koyrt upp, sigur Friðborg Danielsen, ið minnist hetta, sum eina stuttliga tíð.

Bakarí var eisini tá. Har varð alt bakað, bæði breyð, tvebakkar, fóstulávntsbollar og vinarbreyðini hjá Thomsen, við súltutoy ímillum, vóru viðagitin.

Krambúðin tann sama
- Krambúðin er tann sama, sum hon altíð hefur verið.

Brúkar hævdið og kontrabók

- Eg tími ikki at fáast við teldu, tí betri er at brúka hævdið. Fer ein fyrst í gongd við tilfíkt, so vendist ikki aftur, sigur Friðborg, ið viðgongur, at hon heldur uppá tað gamla.

Tó verður teljitol við pappíri nýtt í handlinum og tá yngri fólk hjálpa til, so hava tey ofta lummaroknara, men hesum er Friðborg ímóti, tí kundin sær ikki, hvat verður trýst inn har.

- Soleiðis skal ikki vera so leingi eg eri her, tí tá skal teljitolíð nýttast, so kundin sær alt. Tey ungu eru von við lummaroknaran úr skúlanum, men eg nýti hævdið, sigur Friðborg.

Kontrabókin verður enn nýtt.

- Tá eg byrjaði, vóru eisini kontrabókur og tað, ið vit kalla fastir kundar. Altíð eru tað nokur, ið gjalda kontant, men annars gjalda tey einaferð um mánaðin, greiðir Friðborg frá, og minnist, at fiskafólki eisini skuldu skrivast upp og lónir roknað út.

Friðborg sigur, at nú eru ikki so nógv eftir av teimum, ið nýta kontrabókur, men enn eru tær í nýtslu.

3 ættarlið av stjórum
Friðborg Danielsen minnist aftur eina góða tíð í Krambúðini hjá Thomsen og hon metir, at so gott fólk at arbeiða hjá, skal ein leita leingi eftir.

- Í dag er Thomas Thomsen stjórn. Tá eg byrjaði, var abbi hansara stjórn, hann

Niels Helveg Petersen vitjar inni í Krambúðini hjá Thomsen, og stjórn Thomas Thomsen greiður honum frá gomlu lutunum. Mynd: Dagfinn Olsen

nevndist Thomas Thomsen. Síðani kom Gunnar Thomsen í 1962, ið var pápi Thomas, ið er nú, greiðir Friðborg frá og minnist aftur á, at tá hon byrjaði, var núverandi stjórn, Thomas, 7 ára gamal.

- Eg kenni ikki, at eg ætli at gevast, hóast eg verði 69 ár í september, tí eg kenni ongan aldur á mær. Um teir so vilja hava meg at halda fram, er ein onnur søga, so nú má eg spyrja, um eg skal koma aftur, skemtar Friðborg, ið dárar væl at sleppa út og at hitta fólk og hon metir eisini, at tað er fyrimunur fyrri handilin at hava fólk, ið veit um alt, og sum kenna viðskiftafólki.

Veitsla

Fyrri 10 árum síðani gjørdist Friðborg Danielsen einkja. Sonurin býr í Havn, men hon væntar hann, svigardóttirina og ommusonin suður í samband við hátíðarhaldið, ið handilsvirkið skipar fyrri í samband við 50 ára starvsdagin.

- Ja, her verður móttøka. Eg vildi ikki hava tað stóra súsið, tí tá ein hefur verið so leingi, so eru heldur ikki so nógv fólk eftir. Tá eg hevði verið í starvinum í 40 ár, skipaðu teir fyrri stórar veitslu. Tað var ein rimmar veitsla og dansurin gekk, til klokkan 5 á morgni. Tónleikararar komu úr Havn, tí teir skuldu duga eldri dansimar, sigur Friðborg, ið ikki avvisir, at talan kann blíva um 60 ára starvsdag eisini.

- Eg má banka undir borðið. Eg kenni meg væl, men tað er ein, ið ræður, sigur Friðborg.

Kongalig

Krambúðin hefur verið Kgl handil, og Friðborg byrjaði hjá Thomsen 21. júlí 1949 og var tá 19 ára gomul, men fylti 20 ár í september, sama dag, sum Christian Kongur 10., so fólk hava fyrri at siga við Friðborg, at hon er so kongalig.

- Ja, eg eri kongalig og mær dárar væl tey konga-

- Vit mala kaffi. At byrja við mólu vit ikki kaffi, tí tá kom malið kaffi, men hendan myllan hefur verið leingi og vit hava enn kaffibønur. Mynd: Aki Bertholdsen

ligu fólki. skemtar Friðborg, ið ikki er avvisandi, tá hon verður spurd, um hon so kanska eisini hefur blátt blóð.

Friðborg er skemtingarsom og veit mangt at greiða frá. Heima hefur hon gamlan komfyr við kóli, tí betri hiti finst ikki, heldur Friðborg, ið fær kol úr Hvalba og sum minnist pápan, ið arbeiðdi í kóli í Rangabotni og Friðborg minnist nógv frá hesum í barnaárum, sum minnist við gleði.

Í dag verður móttøka í samband við, at Friðborg hefur starvast hjá Thomsen í fimti ár.

Sosíalúrin ynskir Friðborg tillukku við degnum og alt tað besta framyvir.

Friðborg Danielsen metir gamla pengakassan at nærkast 100 árum. Enn virkar hann, men verður ikki nýttur. Mynd: Aki Bertholdsen